

X. évfolyam/1. szám

2007.01.26.

2007. 3. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	4
Kötési árak a Budapesti Értéktőzsde Áru- piaci szekcióján	8
Gabona alapú termékek feldolgozói értéke- sítési átlagárai	10
Külföldi piaci információk (Keresztessyné Mohr Katalin)	12

Cukor piaci jelentés	16
A LIFFE és a New Yorki Tőzsde fehér- és nyerscukor határidős árai	18-19
Az Európai Unió intervenció cukorkészle- tei	20
Cukorrépa betakarítás 2006	21
Az árak és kvótaarányok változása a PÁIR megfigyelési körébe tartozó cukorrépa termelők között	22

Készítette:

Horváth Zsuzsanna

E-mail: horvathzs@akii.hu

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: kemenyg@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1093 Budapest, Zsil u. 3-

5.

Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1

217 8111 Internet: www.akii.hu

GABONA PIACI JELENTÉS

Búza

A 3. héten az étkezési búza termelői ára 32 ezer forint felett alakult, 10 ezer forinttal magasabban, mint 2005 ugyanezen időszakában. Az Alföldön és a Dunántúlon átlagosan 32-33 ezer forint felett mozogtak a termelői árak (1-2. táblázat). Az előző évekhez képesti gyengébb 2006. évi kínálat a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekciójában is felfelé húzta a jegyzéseket. Az euro búza márciusi és májusi kötése 36 ezer forint felett, a takarmánybúza jegyzései 33-34 ezer forint felett alakultak a 3. héten (5-6. ábra).

A kelet-közép-európai térségben is, a betakarítástól folyamatos áremelkedés tapasztalható. Az étkezési búza termelői árai az egyes országokban átlagosan 10 ezer forinttal magasabban, mint 2005. 3. hetében. Lengyelországban a növekedés 16 ezer forintra, Németországban, Litvániában, Szlovákiában 10-12 ezer forintra, Észtországban 4 ezer forintra tehető.

A 2006. évi gyengébb búzakinálat a világpiacra is jelentősen megemelte a kikötői és tőzsdei árakat. A francia alapminőségű búza (Fob Rouen, La Pallice, Creil) ára 35-37 ezer forint között változott január közepén, mintegy 40 euróval magasabban, mint előző év ugyanezen időszakában (9. táblázat).

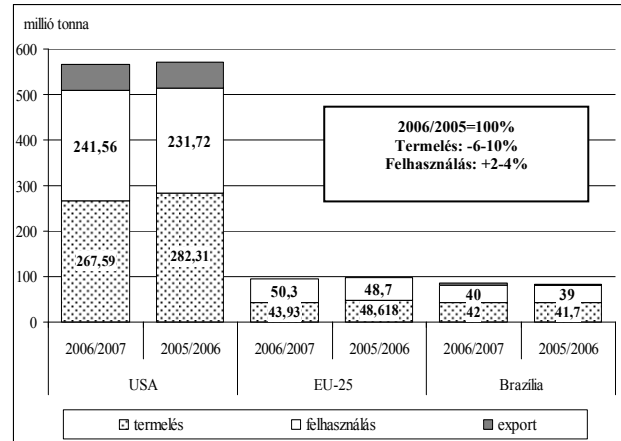
És bár az amerikai kikötői és tőzsdei búzaárak 2007 január elején kissé mérséklődtek az előző heti árakhoz képest (a gyengébb export és a 2007. évre becsült kedvezőbb világpiaci búzatermelés várakozások), mégis a 2006. évi januári árakat több, mint 30 dollárral haladják meg (10. táblázat).

Kukorica

A 2006/2007. gazdasági évben a világ kukorica termelése az előző gazdasági évi 695 millió tonnás terméshez képest 8 millió tonnával csökkent, a zárókészletek a gyengébb termelés és növekvő felhasználás miatt 38 millió tonnával estek vissza a 2005/2006. gazdasági évhez viszonyítva. Az USA kukorica felhasználása 10 millió tonnával, az EU-25-é 1,6 millió, Brazíliaé 1 millió tonnával emelkedett (ld. a kukorica termelésének, felhasználásának és exportjának alakulása 2005. és 2006-ban című ábrán). Az

emelkedés háttérében a bioetanol gyártó üzemek számának növekedése áll.

A kukorica termelésének, felhasználásának és exportjának alakulása 2005. és 2006-ban

Forrás: United States Department of Agriculture

Az Európai Bizottság előterjesztése szerint megszűnő kukoricaintervenció hatását a jövőben, a hazánkban is megépülő bioüzemanyag előállító cégek kereslete (jelenleg tervezett 1,5 millió tonna kukoricafelhasználás) ellensúlyozhatja, amely a termelőknek új értékesítési lehetőséget és az intervenció ár körüli, esetlegesen magasabb árszintet jelenthet.

A takarmánykukorica termelői ára 29 ezer forint felett változott a 3. héten, 7 ezer forinttal magasabban, mint az előző év ugyanezen hetében. A 2007. évi heti árak mintegy 10 ezer forinttal múlják felül a 2005. és 2006. évi januári termelői árakat, és fokozatosan közelítik a 2004. évi termény termelői árakat. 2004. év elején az előző évi aszály okozta terméskiesés emelte a termelői árakat 35 ezer forint fölé, ugyanakkor a 2006. évi, mintegy kétszer akkora termés mellett, a kukorica árakat a növekvő világpiaci kereslet és a bioetanol előállító üzemek által kínált szerződések tartják magas szinten.

A kelet-közép-európai országokban is magas a tengeri termelői ára. A 3. ábráról leolvasható, hogy a kukorica termelői ára az aratási időszaktól eltekintve fokozatosan kúszott felfelé (3. ábra). Németországban 40 ezer forint közelében, Szlovákiában a hazai árral közel azonos szinten, 29-30 ezer forint körül mozogtak az árak. A német és a magyar ár közötti különbség a nagyobb hazai kínálattal és a szállítási távolsággal magyarázható.

Januárban a Chicago-i és budapesti tőzsdén, a kukorica márciusi határidőre szóló jegyzése - a korábbi 3 ezer forintos eltéréshez képest - azonos szinten, 31-32 ezer forint között változott. Az amerikai tőzsdén a január elejétől erőteljesen növekedő ár háttérében, a kukorica felhasználás generálta erős bel- és külpiazi kereslet áll.

A jövőben a gabonapiaci árak fő meghatározója az időjárás lehet, a csapadék az őszi és tavaszi gabonafélék termelésének kedvezhet, a szárazság a kukoricánál nagyobb termés kieséshez, kisebb hozamokhoz vezethet, amely áremelő tényező lehet a jövőben. Az export zavartalansága, és az intervenciós készletek fogyása is növelheti a termény értékét a piacon.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 3. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2007. 2. hét	2007. 3. hét	2007. 3. hét/ 2007. 2. hét (%)
Étkezési búza	tonna	205,90	3349,04	-	4330,25	3554,94	82,10
	Ft/t	33103,84	32580,11	-	33238,27	32610,44	98,11
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	16100,22	510,80	-	22826,73	16611,02	72,77
	Ft/t	30019,68	28000,00	-	31373,97	29957,57	95,49
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 3. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 3. hét	2007. 2. hét	2007. 3. hét	2007.3. hét/ 2006. 3. hét (%)	2007. 3. hét/ 2007. 2. hét (%)
Étkezési búza	tonna	6986,55	4330,25	3554,94	50,88	82,10
	Ft/t	22264,89	33238,27	32610,44	146,47	98,11
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	5912,58	22826,73	16611,02	280,94	72,77
	Ft/t	22304,76	31373,97	29957,57	134,31	95,49
Takarmányárpa	tonna	1658,24	-	-	-	-
	Ft/t	23085,34	-	-	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
37	32470	37000	32770	28700	28880
38	32370	36760	32460	29030	29850
39	36090	36830	33150	30170	28640
40	33530	37560	33350	30580	28190
41	30140	39410	34240	30650	32260
42	32790	40130	34310	31080	30056
43	30680		34290	31170	30510
44	32680	39790	35070	32250	27176
45	33320	39100	34870	31820	30186
46	30700	40220	35120	32540	30952
47	34070		35190	33140	29370
48	34060	37670	35560	32330	29059
49	29520	38080	35170	32030	30553
50	37760		35210	33200	28107
51	34880	38110	34730	32650	
52	37320	38560		33670	
1	32650	37060	35080	32440	
2			34860	34060	32360
3					32610

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
37	30960	40170	21350	26080	35570
38	31150	39920	21060	27610	37950
39	31050	40420		28450	38750
40	31620	40070		29950	39200
41	29470	40200		30460	39010
42	30700	40060		31200	37560
43		39880	21090		36600
44		39150	20760	31500	37620
45	29480	40090		32650	37460
46	30910	40630		35860	37850
47		40980		38330	37220
48		41460	21500	39020	39270
49		41600		39040	38330
50			22540		
51		42590	22250	38200	37390
52		43000	22240	38610	37780
1		43610	23860	38070	37460
2		44810		37760	37350
3			24050		

Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

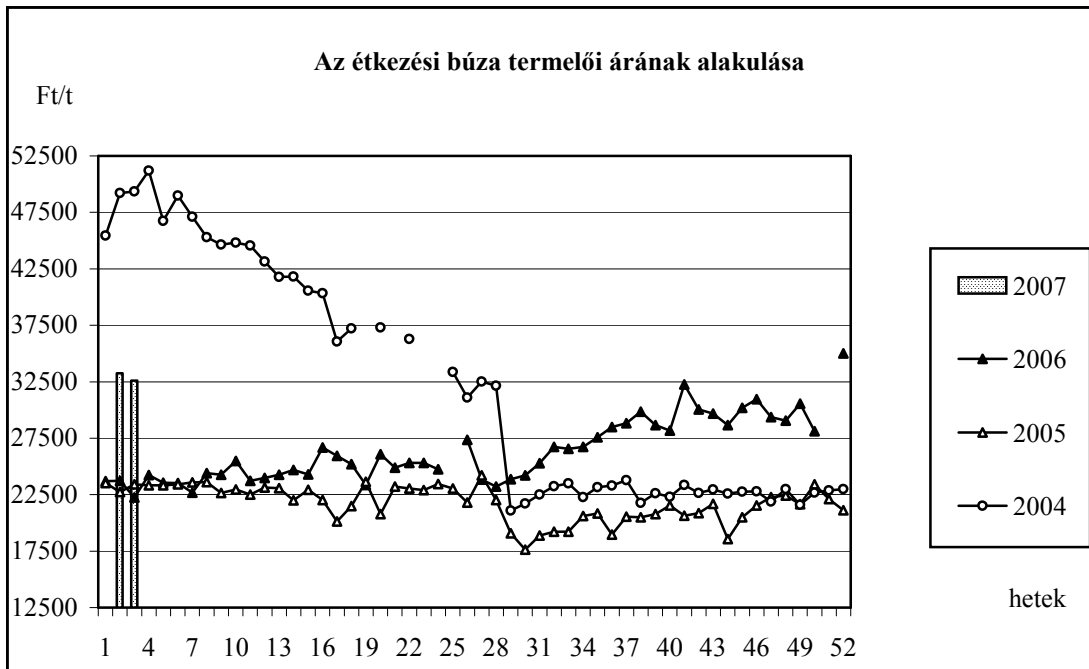
- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Bulgária -hektoliter súly min. 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom max. 4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország -hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min. 76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min. 76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia -hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország - nedvességtartalom max. 15%

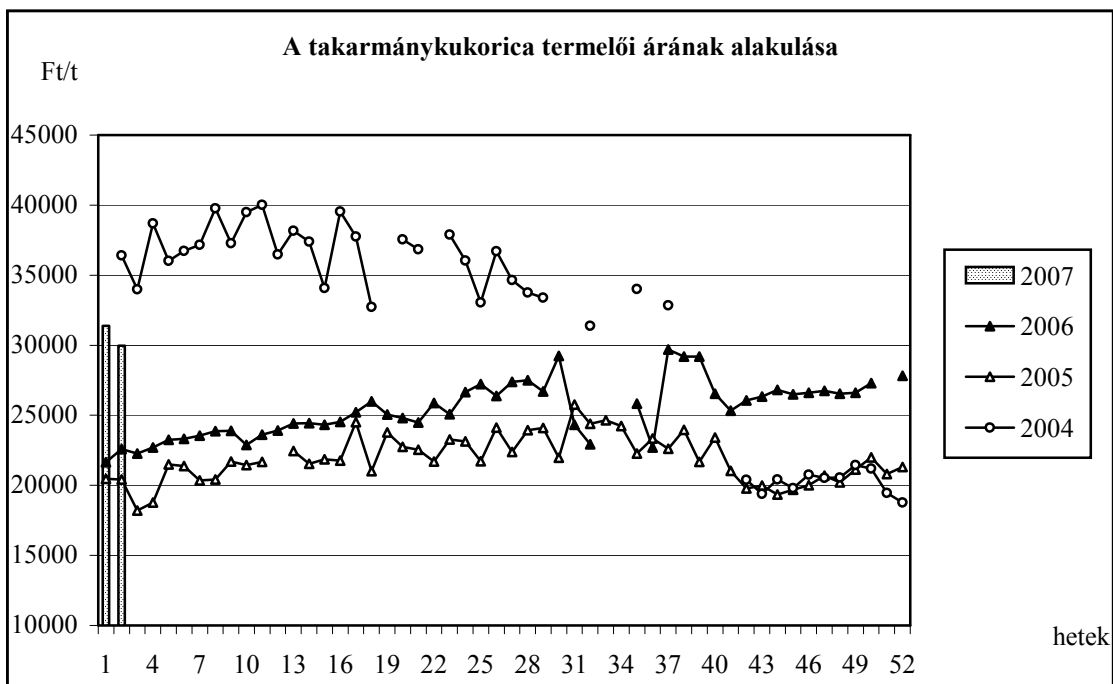
Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme, 2007. 3. hét

1. ábra

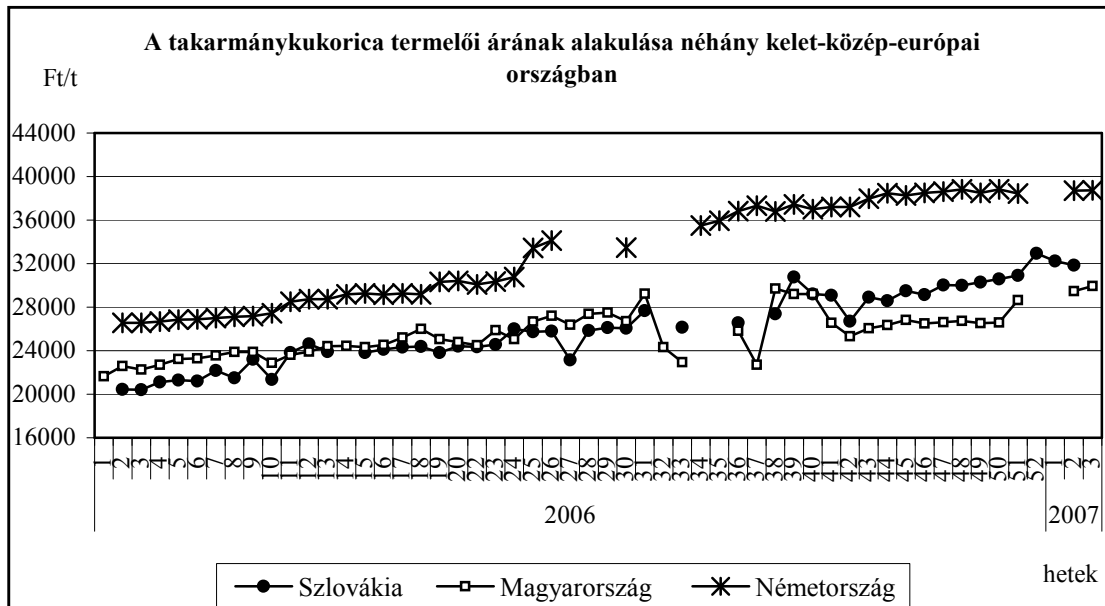
Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

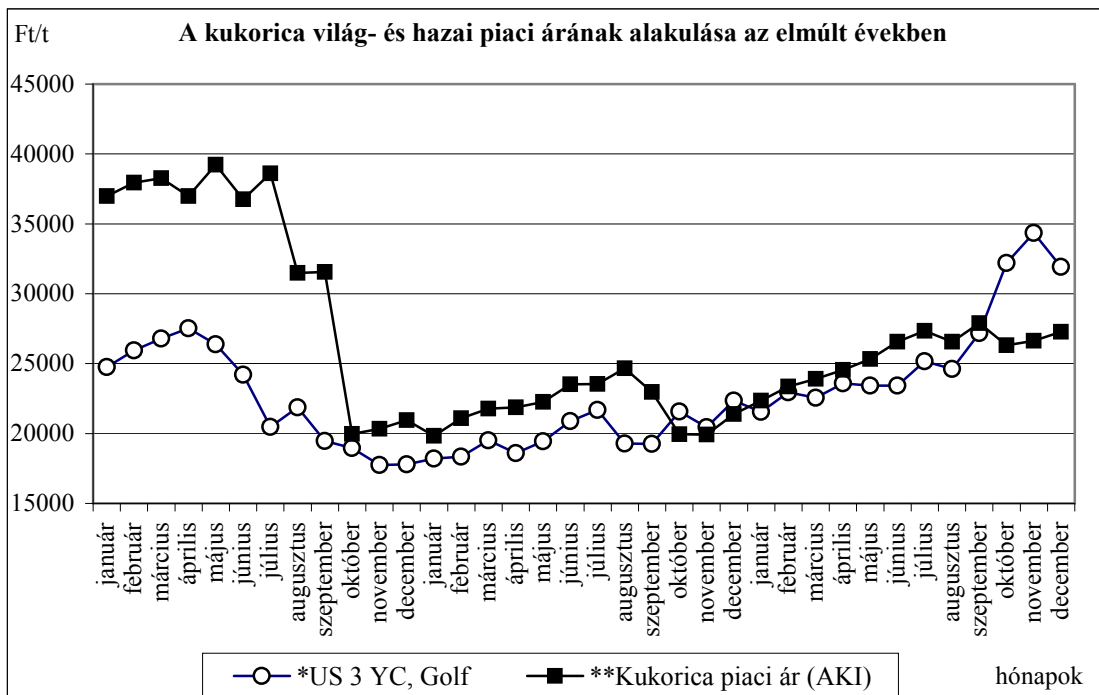
Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

3. ábra

Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme

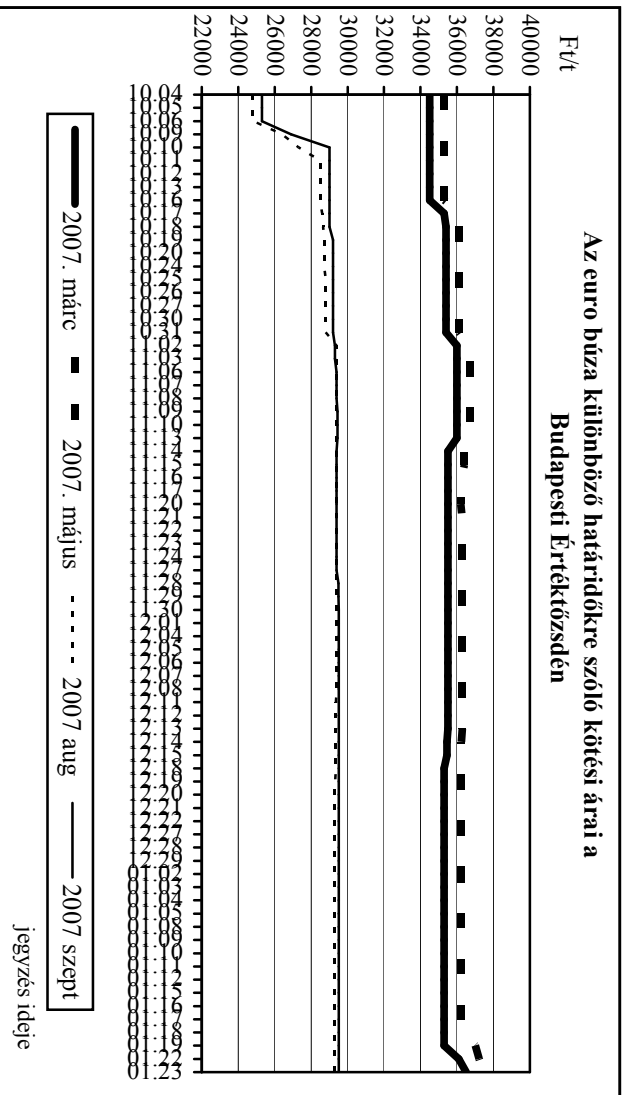
4. ábra

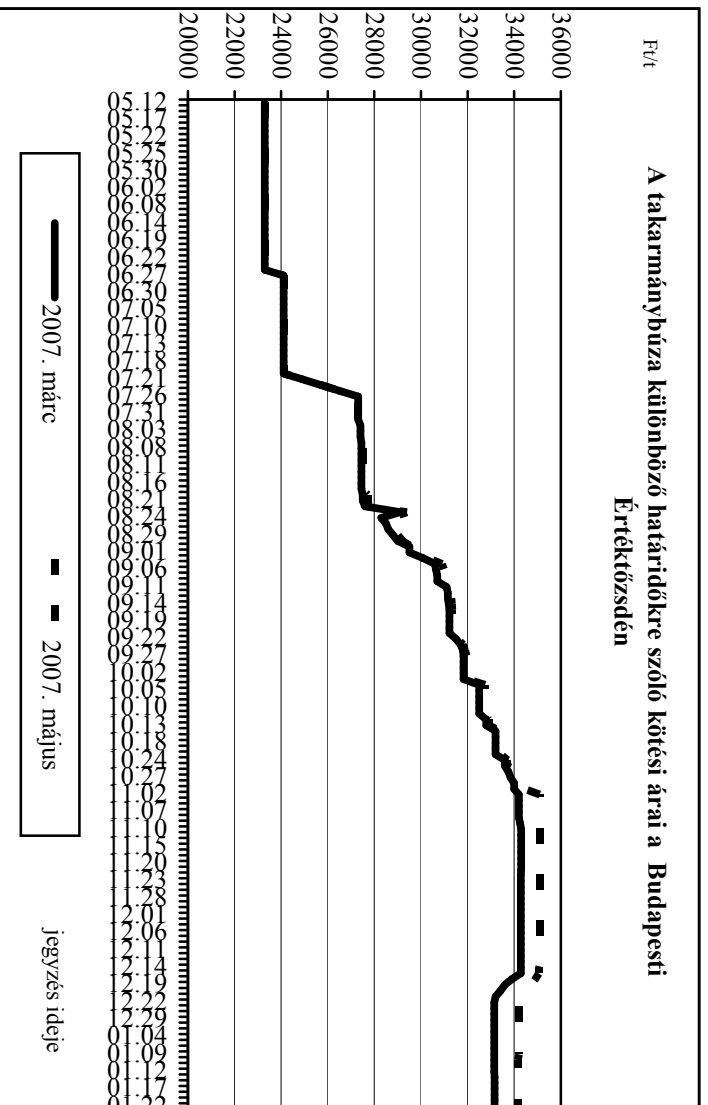
* USA Yellow Corn, fob Golf

** ÁFA és szállítási költség nélküli termelői ár

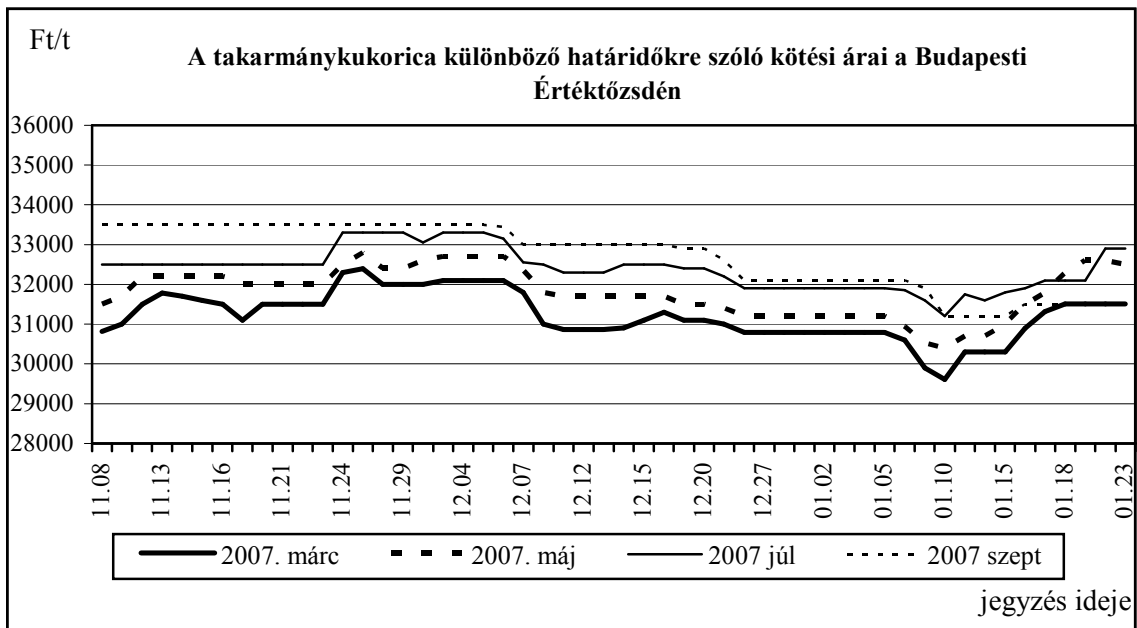
5. ábra

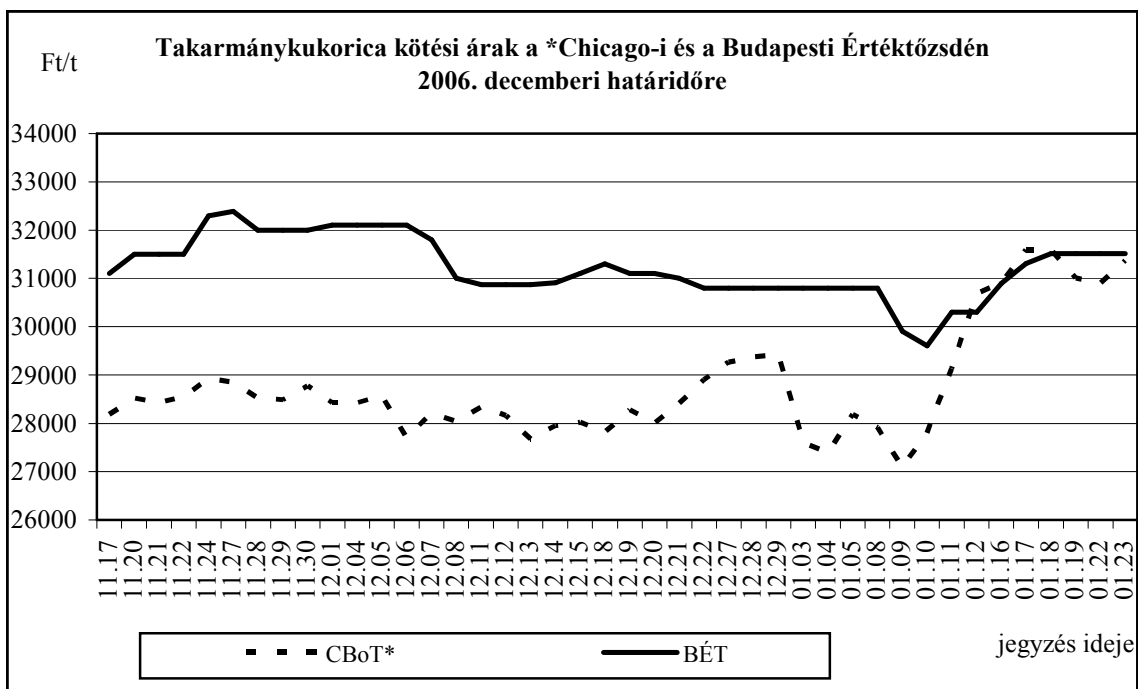
6. ábra

7. ábra

8. ábra

*CBOT-Chicago Board of Trade (US 2YC, Golf- USA No. 2 Yellow Corn)

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRAI A 3. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak - Magyaró.	2006. 3. hét	2007. 2. hét	2007. 3. hét	2007.3. hét/ 2006. 3. hét (%)	2007. 3. hét/ 2007. 2. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	298,12	317,87	-	476,67	983,12	615,99	129,23	62,66
	Ft/kg	52,60	50,99	-	39,56	51,32	51,77	130,87	100,88
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	438,93	298,10	-	752,85	1498,75	737,03	97,90	49,18
	Ft/kg	52,96	54,10	-	40,70	53,20	53,42	131,24	100,41
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	524,05	58,85	-	270,48	917,63	582,90	215,50	63,52
	Ft/kg	59,58	62,77	-	50,18	59,08	59,91	119,38	101,40
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	67,00	-	-	82,00	97,26	67,00	81,71	68,89
	Ft/kg	58,00	-	-	48,49	57,24	58,00	119,62	101,33
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	8,45	-	-	37,80	43,40	8,45	22,35	19,47
	Ft/kg	62,05	-	-	48,61	59,83	62,05	127,66	103,72
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	47,61	3,09	-	38,71	97,48	50,70	130,97	52,01
	Ft/kg	67,91	74,10	-	52,70	68,75	68,28	129,57	99,32
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	97,01	190,03	-	235,76	770,60	287,04	121,75	37,25
	Ft/kg	51,66	48,30	-	38,23	48,69	49,43	129,30	101,52
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	443,30	109,20	-	673,30	1187,25	552,50	82,06	46,54
	Ft/kg	51,78	52,01	-	39,84	51,16	51,83	130,10	101,30
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	2,00	110,00	-	-	190,57	112,00	-	58,77
	Ft/kg	65,00	55,00	-	-	55,35	55,18	-	99,68
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	1,40	12,10	-	26,10	75,10	13,50	51,72	17,98
	Ft/kg	63,00	64,97	-	46,52	59,20	64,76	139,22	109,40
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	43,63	5,80	-	52,75	102,75	49,43	93,71	48,11
	Ft/kg	66,06	73,63	-	58,02	66,85	66,95	115,38	100,15

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRAI
2007. január 24.

Ft/mennyiségi egység

TERMÉKEK	KISZERELÉS	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Finomliszt BL 55	1kg-os	81	79	69	-	89	79	75	159
Félbarna kenyér	1kg-os	99	159	-	199	199	-	-	129
4 tojásos száraztészta (Gyermelyi nagykocka fodr.)	500g	260	249	267	199	249	149	215	239
Étkezési búzadara AD	1kg-os	87	109	95	199	109	109	205	99
Fehér kenyér					-				
Duna kenyér	1kg-os	-	-	-	-	189	-	-	-
Első Pesti Malom Rt.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzsébet	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	193
Formakenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	246
KREISZ alföldi	1kg-os	-	179	-	-	-	-	-	-
Saját termék	1kg-os	129	-	179	-	-	-	-	-
Tesco	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	139
Vécsey Kft.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	189	-
Vita sütő	1kg-os	-	-	-	-	199	-	-	-

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2007. január 19.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(ősz, lágy búza)			Kansas **(ősz, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2007. március	150,25	37800	2007. március	171,58	33285	2007. március	179,75	34870	2007. március	182,97	35494	2007. január	96,50	36922
2007. május	150,25	37800	2007. május	176,35	34210	2007. május	183,33	35564	2007. május	186,27	36135	2007. március	96,25	36826
2007. szeptember	133,50	33586	2007. július	178,65	34656	2007. július	183,88	35671	2007. július	187,74	36420	2007. május	97,60	37343
2007. november	138,00	34718	2007. szeptember	180,03	34924	2007. szeptember	186,64	36206	2007. szeptember	190,96	37044	2007. július	99,00	37878
2008. január	140,00	35221	2007. december	184,07	35708	2007. december	189,30	36722	2007. december	191,78	37203	2007. november	87,75	33574
2008. március	140,00	35221	2008. március	185,17	35921	2008. március	192,52	37347	2008. március	195,82	37987	2008. november	89,75	34339

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

Árpa

8. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2007. március	162,00	40756	2007. március	160,14	31066
2007. június	164,00	41259	2007. május	164,57	31925
2007. augusztus	166,75	41951	2007. július	167,03	32402
2007. november	146,50	36856	2007. szeptember	159,05	30854
2008. január	144,50	36353	2007. december	153,84	29843
2008. március	149,00	37485	2008. március	155,91	30245

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

WCE, Winnipeg		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2007. március	183,60	30347
2007. május	192,00	30195
2007. július	196,60	30735
2007. október	147,00	24298

WCE-Winnipeg Commodity Exchange

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRAI

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006. 3. hét		2007. 3. hét		
Franciaország					
Rouen			149	37523	január
La Pallice	107	26944	148	37271	január
* Creil			142	35884	január
Németország					
Hamburg	109	27381	148	37332	január
Würzburg	103	25874			január
Köln	114	28511	156	39349	január
Drezda	100	25120			január
Dánia					
Koppenhága	154	38803			január
Olaszország					
Milánó					január
Bologna					január
Belgium					
Brüsszel	113	28260	154	38845	január
Spanyolország					
**Barcelona			179	45151	január
Ausztria					
Bécs	104	25999	153	38593	január
Finnország					
Nokia	106	26627	132	33296	január
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	111	27823	154	38784	január
Bordeaux/Bayonne	118	29707	157	39541	január
La Pallice	118	29581	156	39289	január
Németország					
Hamburg	122	30646	183	46160	január
Olaszország					
Bologna					január
Spanyolország					
**Barcelona			179	45151	január

*FOB - Free on Board-bérméntesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t	Szállítási hónap	Kikötő
	2007.01.12.		2007.01.19.			
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	228,99	45076,68	236,69	45915,49	január	*Fob St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	—	—	250,20	48536,30	január	*Fob Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	209,80	41299,13	216,40	41979,44	január	*Fob Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	213,20	41968,42	207,30	40214,13	január	*Fob US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	—	—	224,60	43570,15	január	*Fob Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaio. alapminőség	192,30	37854,26	193,20	37478,87	január	*Fob Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	184,30	36279,46	179,70	34860,00	január	*Fob US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágycsúszó búza	—	—	—	—	január	*Fob Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	245,50	48326,68	246,30	47779,74	január	*Fob St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	241,02	47444,79	242,00	46945,58	január	*Fob St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	171,10	33681,04	174,30	33812,46	január	*Fob US Gulf
Argentína	154,50	30413,33	163,50	31717,37	január	*Fob Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Franciaio., takarmány	184,40	36299,14	185,50	35985,15	január	*Fob Rouen
Ukrajna, takarmány	—	—	—	—	január	*Fob Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	január	*Fob PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaio. alapminőség - a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágycsúszó búza

(8) Ukrajna lágycsúszó búza- 12%-os fehérjetartalom-lágycsúszó búza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Franciaio., takarmányárpa-a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

AZ EURÓPAI UNIÓ GABONA KERESLETE ÉS KÍNÁLATA

	VETÉSTERÜLET	HOZAM	TERMELÉS	IMPORT	EXPORT	TAKARMÁNY FELHASZNÁLÁS	ÉLELEMEZÉSI FELHASZNÁLÁS	ZÁRÓKÉSZLET
	millió hektár	tonna/hektár	millió tonna					
BÚZA								
1999/2000	22.0	5.2	114.7	5.1	19.4	51.2	106.5	15.0
2000/2001	23.5	5.3	124.2	4.7	16.8	54.2	111.1	16.0
2001/2002	22.3	5.1	113.6	10.7	14.2	53.4	110.1	15.9
2002/2003	23.1	5.4	124.8	13.9	19.9	58.4	118.1	16.6
2003/2004	22.0	4.8	106.9	5.9	10.9	50.8	107.9	10.6
2004/2005	23.2	5.9	136.8	7.4	14.4	56.7	115.2	25.2
2005/2006	22.5	5.4	122.7	7.6	15.0	60.5	119.5	21.0
2006/2007	22.1	5.3	117.9	6.8	15.5	57.6	116.6	13.6
EGYÉB GABONA								
1999/2000	29.1	4.6	133.5	4.8	15.2	95.0	126.7	21.1
2000/2001	29.0	4.6	132.7	5.4	10.7	99.5	131.0	17.6
2001/2002	29.5	4.7	140.3	5.9	8.0	101.2	134.4	21.4
2002/2003	28.8	4.8	137.9	6.4	8.6	102.1	135.4	21.6
2003/2004	28.6	4.3	122.2	7.8	4.4	101.1	134.6	12.6
2004/2005	29.2	5.1	150.2	3.7	4.0	106.5	138.8	23.7
2005/2006	28.3	4.7	131.8	3.5	3.8	100.3	132.4	22.7
2006/2007	28.0	4.5	126.4	4.8	3.7	102.1	134.5	15.

Forrás: United States Department of Agriculture, 2007. január 7.

CUKOR PIACI JELENTÉS

Világpiaci helyzet

Januárban tovább folytatódott a cukorárak stagnálása, kis mértékű esése a fontosabb tőzsdéken (1-4. ábra). Az eladói oldalon jelentős nyomást fejtett ki a pénzügyi alapok további tőkekivonása a tőzsdékről, de az árak csökkenése irányába hatottak a csökkenő olajárak, valamint az indiai kormány bejelentése, mely szerint 100 ezer tonna cukrot dobnak a világpiacra versenyképes áron. A vételi oldalon csupán az észak-afrikai és közel-keleti cukorvásárlások jelentek meg a piacon, így a termelők is kénytelenek voltak lejjebb szállítani a piaci árakra vonatkozó elvárásaikat. Az idei gazdasági évben várható kínálati többlet ellenére nem zuhannak az árak, aminek fő oka a fehércukorból átmenetileg mutatkozó hiány, mivel az EU több millió tonnás fehércukor-exportja 2007-ben már elmarad. Az EU-ban eddig 1,8 millió tonna fehércukor előállítására alkalmas kapacitást jelentő kvótát adtak vissza a cukorgyárak. Ezzel ellentétben a helyzet a világpiacon, mivel jelenleg hiány van a bőséggel rendelkezésre álló nyerscukor finomítására, fehércukor előállítására alkalmas kapacitásokban. Ezt orvosolandó több helyen indultak jelentős beruházások a kapacitáshiány pótlására, és a jelenlegi kapacitások is elégségesek lesznek az igények ellátására a második negyedévtől.

Hazai és európai uniós körkép

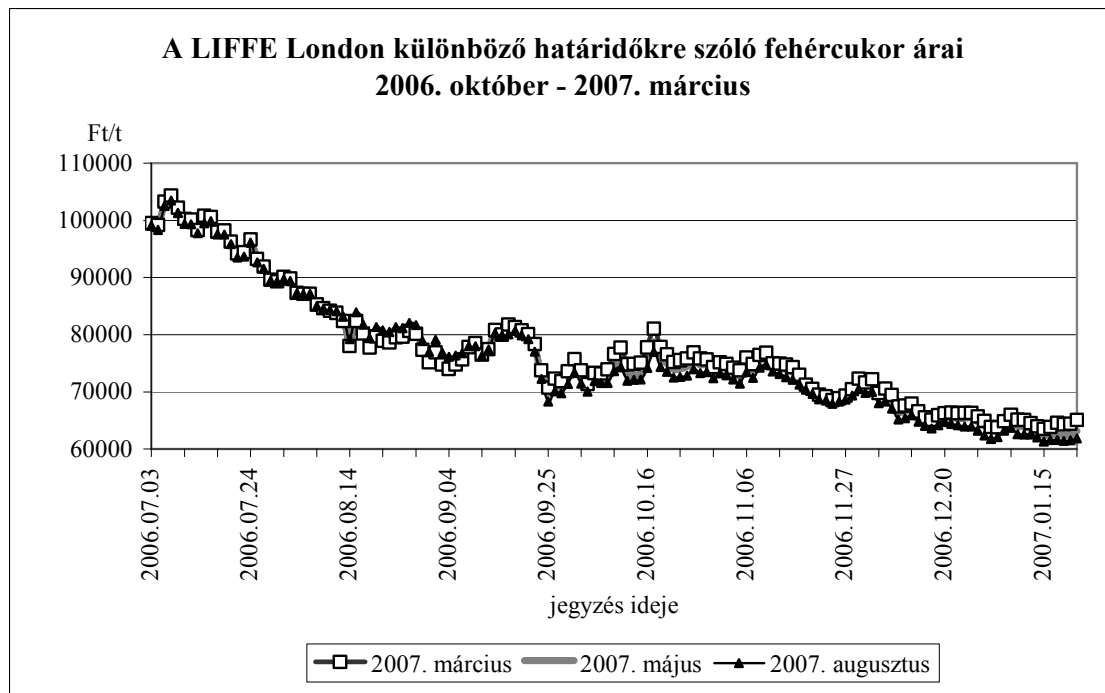
Az EU-ban tovább folytatódott az intervenciós cukorkészletek leépülése, bár az ütem kissé lassul a 2006. évi répatermésből előállított cukor piacon való megjelenésével. Az intervenciós készletek továbbra is a cukorágazati problémákkal küzdő államokban összpontosulnak, így a Mediterránumban és Közép-Európában (5. ábra).

Tovább folytatódott az uniós cukorpiaci reform keretében a kvóták visszaadása. Legutóbb Lettországból döntött úgy a cukorgyárak tulajdonosa, hogy 67 ezer tonnányi kvótát ad vissza az EU-nak, ezzel megszűnik az ország cukorrépa-termelése. Így 1,84 millió tonnára nőtt a visszaadott kvóta mennyisége. A megoszlás továbbra is a déli, közép-európai és kedvezőtlen adottságú északi tagállamok túlsúlyát mutatja (6. ábra).

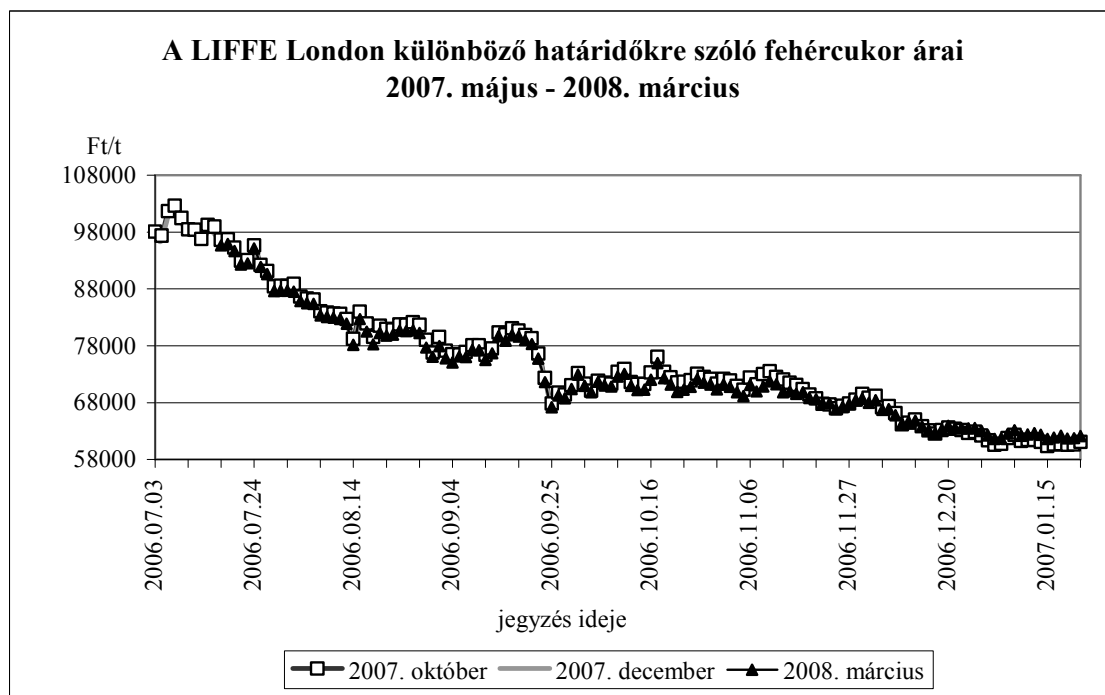
Magyarországon befejeződött a cukorrépa-termelők és a cukorgyárak közötti elsődleges elszámolás. Az ennek alapját jelentő beszállított mennyiség mindhárom cukorrépa-termesztő körzetben elérte a répakvótát, így a gyáraknak sem a hiánnyal, sem a kvótán felül megtermelt cukor értékesítési problémáival nem kell szembenéznük (1. táblázat). A cukorrépaárakon a rendkívül kedvező cukorfokoknak és a múlt évi gyenge forintárfolyamnak, valamint a gyengébb termés miatti minimális kvótán felüli cukorrépanak köszönhetően alig látszanak az új cukorrezsim drasztikus cukorár-csökkentése. Az árcsökkenés szemszögéből további előnyt jelent a tavalyi és tavalyelőtti nagy termés miatt ezekben az években előforduló igen magas C2 (kötelezően exportálandó) cukor-arány. Mivel az akkori igen alacsony C2 cukorrépa átvételi árak jelentősen az akkori hivatalos

árak alá szorították a cukorrépa árát, ezáltal jóval alacsonyabb szintre vitték le azt az árbázist, amiről a mostani répaár-csökkenés megtörtént (2. táblázat). Így az a helyzet alakult ki, hogy míg euróban mérve 29,6%-os árcsökkenés történt, 46,72 euróról 32,87 euróra csökkent a kvótacukorrépa ára, addig a hazai piacon várhatóan csupán 8,5%-os mérséklődést volt, 9719 forintról 8893 forintra csökkent az ár. A cukorrépa-termelők tehát viszonylag sikeres évet zárhattak 2006-ban. A kabai gyár bezárásával a termelést befejezni kényszerülő termelőkön kívül a többi régió termelőinek is problémát jelent viszont a következő év. Ennek oka, hogy az idén erősen kezdő forintárfolyam mellett a hivatalos 9,4%-os árcsökkentés magyar pénzben kifejezve akár 15%-os is lehet, ami több termelőt a cukorrépa-termesztés feladására készíthet. 2007-ben nem jelent kiutat a külföldre, Horvátországba való termelés sem, mivel a horvát gyárak követik az uniós répaár-csökkentést, így a 2006-ban nem elhanyagolható export sem jöhet szóba. Az is előfordulhat tehát, hogy a cukorgyárak termelőik megtartása érdekében kénytelenek lesznek a minimálárnál többet fizetni, ami viszont növeli további hazai gyárak bezárásának esélyét.

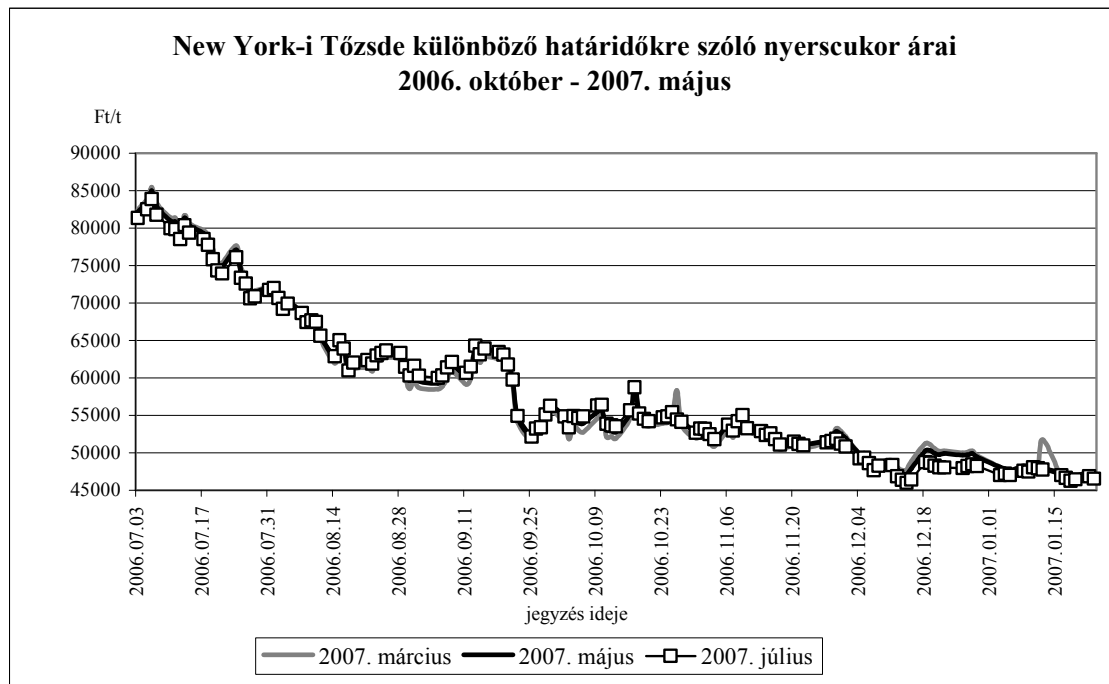
A hazai fogyasztói piacon az új cukor megjelenésével enyhült a keresleti nyomás, amit a fogyasztói árak kis mértékű esése is jól jelez (7. ábra).

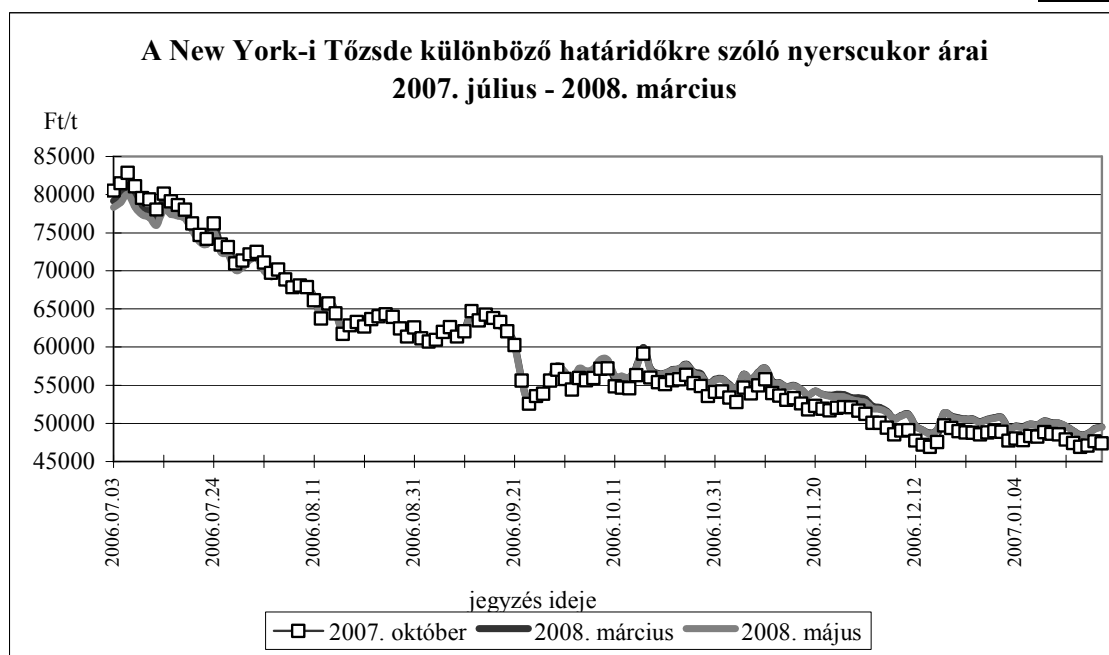
Forrás: International Financial Futures Exchange London

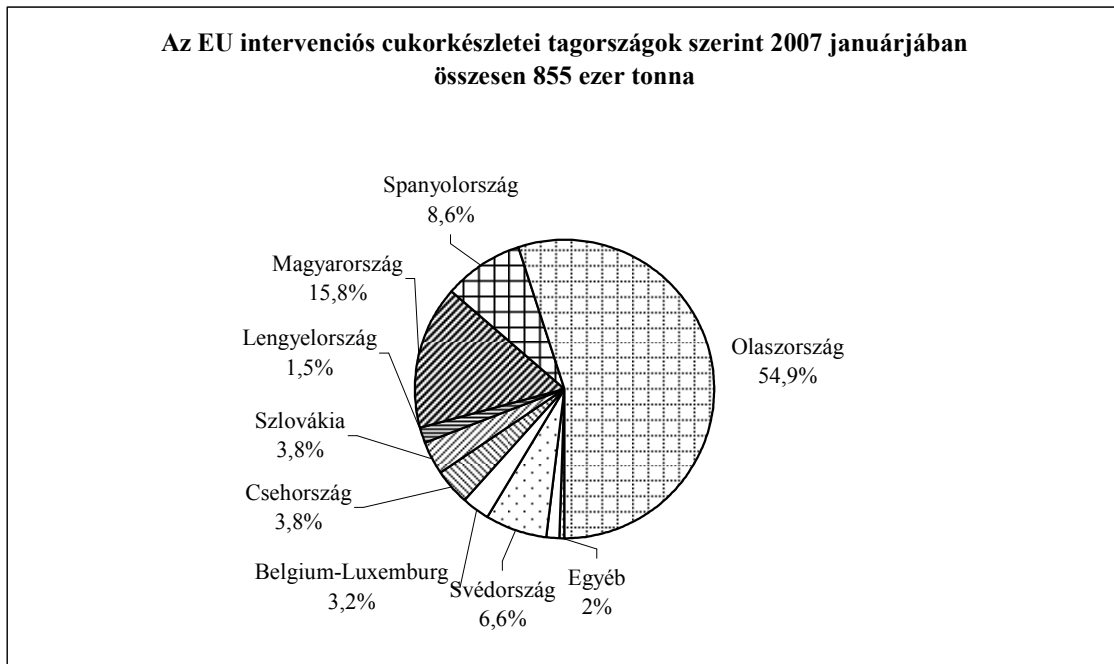
Forrás: International Financial Futures Exchange London

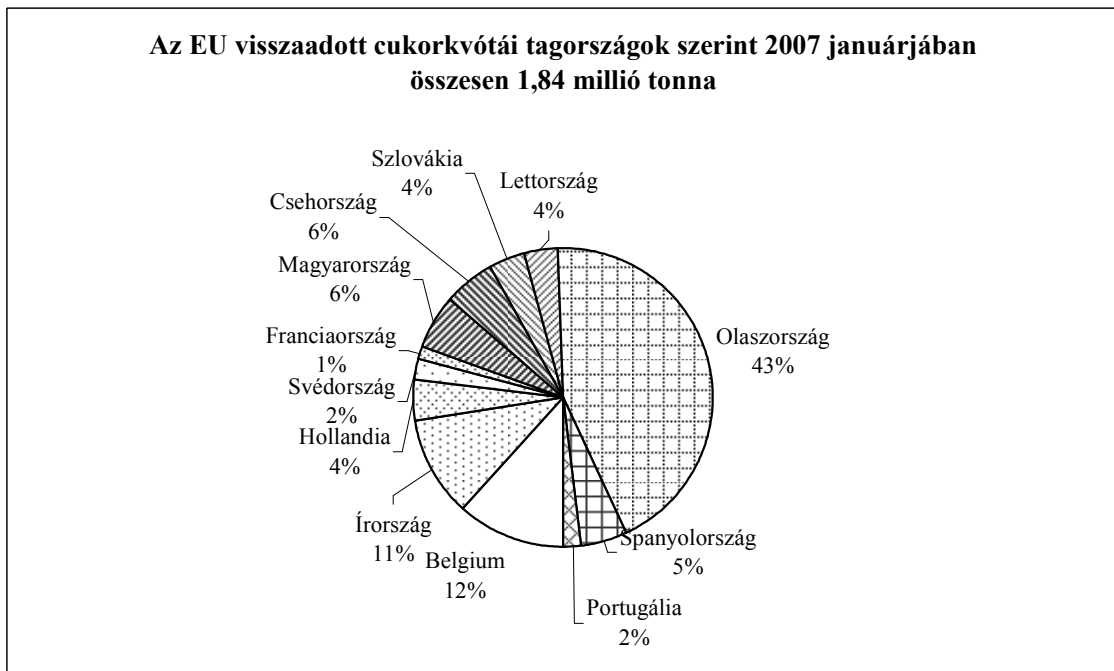
Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

Forrás: EU Cukor Irányító Bizottság

Forrás: EU Cukor Irányító Bizottság

**Cukorrépa-betakarítás az AKI PÁIR adatszolgáltatói körében
2006**

2006. 46. hét	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	75,13	61,05	16,62	92 389
2. körzet	87,48	61,55	16,29	120 728
3. körzet	83,08	44,65	16,92	69 225
Országos összes	82,00	57,24	16,55	282 341

2006. 48. hét	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	91,26	60,30	16,34	112 232
2. körzet	101,14	61,88	16,26	139 592
3. körzet	104,24	48,74	17,15	86 858
Országos összes	98,36	57,99	16,52	338 682

2006. Zárás	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	106,07	59,14	16,41	130 446
2. körzet	101,14	61,88	16,27	139 592
3. körzet	104,24	48,74	17,15	86 858
Országos összes	103,65	57,68	16,54	356 896

2005. Zárás	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	126,79	66,16	15,28	159 671
2. körzet	121,37	72,67	15,13	192 473
3. körzet	119,62	63,25	16,36	76 039
Országos összes	123,01	68,57	15,40	428 183

2004. Zárás	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	121,79	58,05	15,86	165 642
2. körzet	108,99	65,56	15,27	177 654
3. körzet	107,23	53,58	15,77	68 892
Országos összes	113,47	60,54	15,59	412 188

Reprezentativitás: 13%

1. körzet: Nordzucker Csoport, Szerencs, Szolnok

2. körzet: Agrana Csoport, Magyar Cukor Rt., Kaposvár, Petőháza

3. körzet: Eastern Sugar Rt., Kaba

Forrás: AKI

**AZ ÁRAK ÉS KVÓTARAÁNYOK VÁLTOZÁSA A PÁIR MEGFIGYELÉSI
KÖRÉBE TARTOZÓ CUKORRÉPATERMELŐK KÖZÖTT**

Mennyiség eloszlása	A kvóta	B kvóta	C1	C2	Export
2004	84,7%	0,3%	7,7%	7,4%	-
2005	75,1%	0,2%	5,1%	18,1%	1,5%
2006	Kvóta		Jövő évi kvóta*	Kvótán kívül	Export
	86,0%		3,2%	3,6%	7,2%

Árak (Ft/tonna)	A kvóta	B kvóta	C1	C2	Export**
2004	11286,4	7970,7	2068,1	2282,4	-
2005	10787,8	6548,0	2991,5	2848,6	8000,0
2006	Kvóta		Jövő évi kvóta*	Kvótán kívül	Export**
	9201,7		8425,6	3763,4	8000,0

Cukorrépa átlagár (Ft/tonna)	PÁIR megfigyelés	KSH megfigyelés
2004	10578,9	10385,0
2005	9231,4	9719,0
2006	Kvóta-, kvótán felüli és exportár átlaga	
	8893,0	

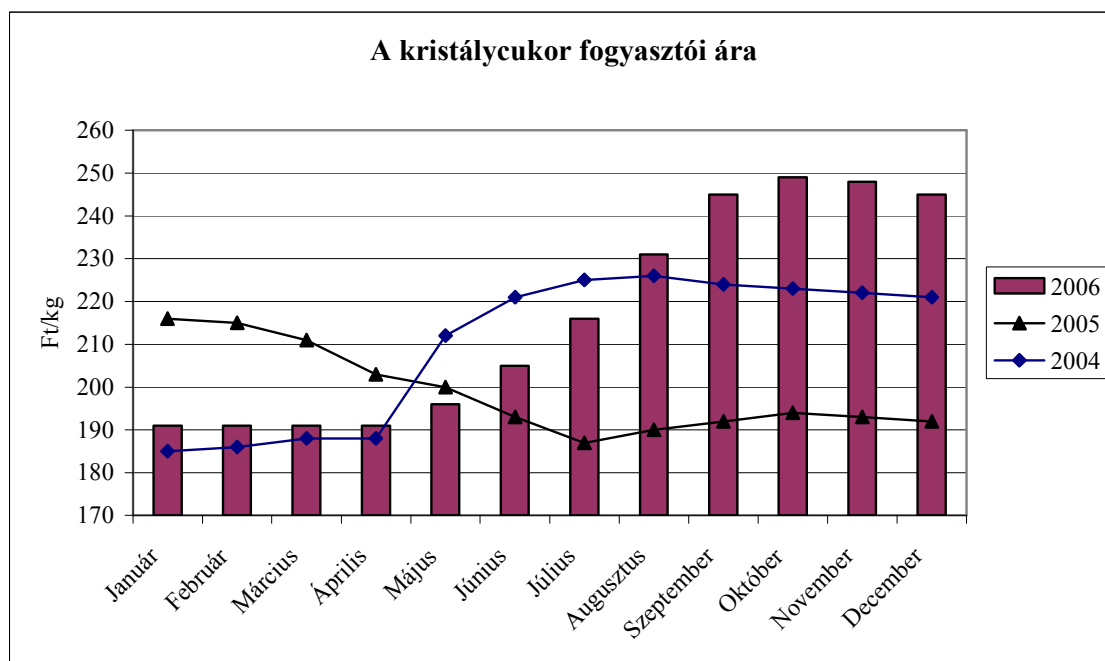
* Az Eastern Sugar beszállítói már idén megkapták ezt a tételt is. ** Becsült ár

A kvóta, kvóta: belső fogyasztás. B kvóta: támogatott export.

C1: jövő évre átvihető mennyiség. C2: kötelező, támogatás nélküli export. Export: nem kötelező balkáni export.

Forrás: AKI

7. ábra

Forrás: KSH